

Levaxin åt alla? Nej, det är hög tid att även sköldkörtelvården erbjuder en individanpassad vård, menar Sköldkörtelförbundets ordförande Anders Palm.

2017-10-26 07:00 CEST

Varannan sköldkörtelsjuk mår inte bättre av sin medicin

Sveriges [tredje mest förskrivna läkemedel](#), Levaxin, som idag är standardbehandling vid underfunktion i sköldkörteln, ger bara symtomlindring hos varannan patient. Det visar Sveriges största patientundersökning bland sköldkörtelsjuka.

Sköldkörtelförbundet har via Netdoktor.se låtit fråga 2753 personer som idag behandlas för underfunktion av sköldkörteln, så kallad hypotyreos, hur olika

behandlingar svarar mot de vanligaste symtomen för sjukdomen. Resultatet av undersökningen visar att det syntetiska sköldkörtelhormonet Levaxin, som idag är standardbehandling i Sverige, bara ger symtomlindring hos varannan patient. Bara var femte patient upplever att de helt blivit av med sina symtom.

Idag diagnostiserar läkarna sköldkörtelsjukdom efter blodprov, ofta i kombination med symtom. Om blodvärdena förbättras av behandlingen anses patienten vara välbehandlad. Symtomlindring vägs sällan in vid uppföljning av behandlingen.

– Vår undersökning ger en tydlig signal att dagens hypotes att det enbart är ett fåtal patienter som inte blir återställda med hjälp av standardbehandlingen, med stor sannolikhet är felaktig, kommenterar Anders Palm, ordförande i Sköldkörtelförbundet.

Undersökningen bekräftar det som Sköldkörtelförbundet länge fått höra från patienter, som undrar varför de inte blir av med sina symtom på en underfungerande sköldkörtel trots att deras blodvärden normaliserats.

– Sjukvården har ett ansvar att ta denna larmsignal på allvar och utvärdera sina riktlinjer för behandling av sköldkörtelsjukdom, så att symtombilden bättre vägs in vid behandling, säger Anders Palm.

Samtidigt visar undersökningen att de som behandlas med andra behandlingsmetoder – såsom tillägg av syntetiskt T3 (Liothyronin) eller med det naturliga sköldkörtelhormonet NDT – uppvisar bättre respektive mer än dubbelt så bra symtomlindring som standardpreparatet Levaxin (43 % blev helt av med sina symtom på NDT, jämfört med 20 % på Levaxin). Dessa behandlingsmetoder är ovanliga och förskrivs endast av ett fåtal läkare och landsting. Idag behandlas cirka 9 000 personer med sådana alternativ, att jämföra med cirka 440 000 som behandlas med Levaxin.

– Få patienter erbjuds alternativ trots att de inte mår bättre efter behandling med Levaxin. Det är anmärkningsvärt att sköldkörtelsjuka som inte mår bättre av sin medicin inte erbjuds andra alternativ. Det är hög tid att även sköldkörtelvården erbjuder en individanpassad vård, säger Anders Palm.

MER FRÅN UNDERSÖKNINGEN

- 72% upplever att läkarnas kunskap om hypotyreos är ganska dålig eller mycket dålig. 20% anser att läkarnas kunskaper om hypotyreos är god.
- 67% upplever att läkarnas kunskaper om hypotyreos är sämre eller mycket sämre jämfört med andra sjukdomar som de sökt vård för. 10% anser att läkarnas kunskaper om hypotyreos är bättre eller mycket bättre.
- 56% är missnöjda med den vård de får för hypotyreos och 30% är missnöjda med annan vård.
- 50% upplever symtomlindring på Levaxin. 80 % upplever symtomlindring på det naturliga sköldkörtelläkemedlet NDT.
- 22% av patienterna som behandlas med Levaxin skattar sin hälsa som 8 eller mer på en 10-gradig skala där 10 är maximal hälsa, jämfört med 37% hos de som behandlas med NDT.

OM UNDERSÖKNINGEN

Undersökningen genomfördes via en webbenkät på www.netdoktor.se på uppdrag av Sköldkörtelförbundet och är Sveriges största patientundersökning av sköldkörtelvården. Enkäten besvarades i sin helhet av totalt 2753 personer som uppgav att de medicinerade för underfunktion i sköldkörteln.

Sköldkörtelförbundet har inte berättat om undersökningen i sina kanaler utan målet har varit att få en så objektiv och representativ bild av verkligheten som möjligt. Enkäten genomfördes 10 november–12 december 2016. Netdoktor.se är Sveriges största hälsosajt med en miljon besökare per månad.

OM SJUKDOMEN

Sköldkörteln producerar de livsviktiga hormoner som kallas tyroxin (T4) och trijodtyronin (T3). Dessa hormoner reglerar kroppens ämnesomsättning, det vill säga hur kroppen utvinner energi från det vi äter och omvandlar detta till ATP, cellernas bränsle. Om sköldkörteln inte fungerar som den ska går denna process långsammare eller snabbare än normalt. Tillståndet när sköldkörteln är underaktiv, vilket leder till sköldkörtelhormonbrist, kallas för hypotyreos och kan ge symptom så som sjuklig trötthet, försämrat minne och koncentrationsproblem, depressiva besvär, sömnproblem, värk, viktuppgång, frusenhet, infertilitetsproblem m.m.

Förekomsten av hypotyreos är hög – lika hög som för typ 2-diabetes. Ungefär 80 procent av de drabbade är kvinnor. Enligt 2016 års statistik från Socialstyrelsen medicinerade 445 035 personer med Levaxin eller Euthyrox (T4 mot hypotyreos). 8 061 personer fick tilläggsmedicinen Liothyronin (T3

mot hypotyreos). Enligt Läkemedelsverket fick 952 personer under 2016 beviljad licens på naturligt sköldkörtelhormon, NDT (innehållande T0, T1, T2, T3, T4 och kalcitonin mot hypotyreos) – denna siffra är 830 enligt Socialstyrelsen. Utöver detta kan mörkertalet av drabbade vara stort, och självmedicinering förekommer dessvärre.

OM BEHANDLINGEN

Standardbehandlingen som ges i Sverige idag är Levaxin eller Euthyrox (verksam substans = levotyroxin), som innehåller en syntetisk variant av prohormonet T4. Det förutsätts att syntetiskt T4 i kroppen ska omvandlas till det biologiskt aktiva T3 (samt till T2, T1 och T0, och att kalcitonin inte har någon betydelse). Liothyronin (liotyronin), som innehåller syntetiskt T3, finns tillgängligt i Sverige men skrivs ut endast undantagsvis (och kombineras då oftast med Levaxin). Behandling med naturligt sköldkörtelhormon, NDT (Natural Desiccated Thyroid) – var standardbehandlingen från slutet av 1800-talet till 1980-talet, innan det syntetiska levotyroxin tog över marknaden. NDT kan endast fås genom licens via Läkemedelsverket. Exempel på läkemedelsnamn är Erfas Thyroid, Nature-Throid och Armour Thyroid.

FÖR YTTERLIGARE INFORMATION KONTAKTA:

Anders Palm, ordförande Sköldkörtelförbundet

E-post: anders.palm@skoldkortelforbundet.se Telefon: 072-712 11 79

Sköldkörtelförbundet är Sveriges största organisation för personer med sköldkörtelsjukdom och den enda som aktivt arbetar för bästa möjliga hälsa hos sköldkörtelpatienter och för att alla ska ha rätt till en individanpassad vård, i enlighet med Sveriges Patientlag (2014:821).

Sköldkörtelföreningen har funnits sedan 1993 och blev 2017 Sköldkörtelförbundet. Med hjälp av regionala och lokala förbund kan vi på ett ännu effektivare sätt arbeta för en individanpassad sköldkörtelvård som bygger på aktuell kunskap. Vi anser att forskning är vägen framåt för att utveckla såväl diagnostisering som behandling av sköldkörtelsjukdom. Vi har sedan 2014 knutit nya kontakter med politiker, myndigheter, vårdgivare, intresseorganisationer, i och utanför Sverige, för att skapa ett organiserat samarbete på bred front.

Sköldkörtelförbundet är en ideell organisation för personer med sköldkörtelsjukdom, anhöriga, andra närstående samt de som vill stödja dess

verksamhet. Förbundet har drygt 4 200 medlemmar. De senaste tre åren har antalet medlemmar trefaldigats.

Kontaktpersoner

Anna Bergkvist

Presskontakt

Ordförande

anna.bergkvist@skoldkortelforbundet.se

0702 848412